

Učebné osnovy

Slovenský jazyk v 6. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet slovenský jazyk, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy.

Rozsah vyučovania predmetu:

3 VH týždenne - 99 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť *Jazyk a komunikácia* 99 vyučovacích hodín

Zvuková rovina jazyka a pravopis..... 10 VH

priama reč, uvádzacia veta

Významová/ lexikálna rovina..... 10 VH

neutrálne slová – citovo zafarbené /expresívne/ slová, slovník: výkladový, cudzích slov, tvorenie slov odvodzovaním: prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo, tvorenie slov skladaním, zložené slová

Tvarová/morfologická rovina jazyka ..... 42 VH

podstatné mená: ohybný slovný druh, konkrétne, abstraktné, vokatív; prídavné mená: privlastňovacie, druhové, vzory: páví, matkin, otcov; zámená: skloňovanie; slovesá: zvrtné, nezvrtné, plnovýznamové, neplnovýznamové, slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmieňovací; príslovky: neohybný slovný druh, druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny, stupňovanie prísloviak; predložky: neohybný slovný druh; citoslovčia: neohybný slovný druh

Syntaktická/skladobná rovina ..... 12 VH

hlavné vetné členy, podmet: vyjadrený, nevyjadrený; prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný; vetné sklady: zhoda, prisudzovací sklad; dvojčlenná veta: úplná, neúplná

Sloh ..... 25 VH

rozprávanie s využitím priamej reči /1. osoba, 3. osoba/ – ústne/písomne, vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie; statický opis, dynamický opis - ústne/písomne, charakteristika; gestikulácia, mimika, postoj; argument, protiargument, dôkaz, dialóg, projekt, komunikácia, čitateľská gramotnosť, čítanie s porozumením

1. Čítanie s porozumením

statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); slávnostný príhovor (prívet); projekt; diskusia

priama reč, uvádzacia veta, statický opis, dynamický opis, charakteristika, rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) ústne a písomné projekt

neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová, slovník: výkladový, cudzích slov, tvorenie slov odvodením: prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo, tvorenie slov skladaním, zložené slová, argument, protiargument, dokazovanie, dôkaz

vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie

podstatné mená: konkrétne, abstraktné, vokatív, prídavné mená: privlastňovacie, druhové, vzory: pávi, matkin, otcov, zámená: skloňovanie, slovesá: zvrätané, nezvrätané; plnovýznamové, neplnovýznamové, slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací, podmienovací, príslovky – neohybný slovný druh, druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu, príčiny, stupňovanie prísloviak, predložky: vokalizácia, citoslovcia – neohybný slovný druh, hlavné vetné členy, podmet: vyjadrený, nevyjadrený, prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný, vetné sklady: prisudzovací sklad; zhoda, dvojčlenná veta: úplná, neúplná.

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; vyhľadať, prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať.

2. Písanie

statický opis, dynamický opis, charakteristika, rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) vnútorná kompozícia: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, projekt

neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová, slovník: výkladový, cudzích slov

hlavné vetné členy, podmet: vyjadrený, nevyjadrený, prísudok: slovesný, neslovesný, slovesno-menný, vetné sklady: prisudzovací, zhoda, dvojčlenná veta: úplná, neúplná

statický opis, dynamický opis, charakteristika, rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) projekt

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém.

3. Hovorenie

statický opis; dynamický opis; umelecký opis; charakteristika; rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba); príhovor (prívet); projekt; diskusia

neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová, slovník: výkladový, cudzích slov
gestikulácia, mimika, postoj, dialóg, argument, protiargument, dokazovanie, dôkaz

dialóg, argument, protiargument, dokazovanie, dôkaz, gestikulácia, mimika, postoj

neutrálne slová – citovo zafarbené (expresívne) slová

podstatné mená: konkrétne, abstraktné, vokatív, prídavné mená: privlastňovacie, druhové,
vzory: pávi, matkin, otcov, zámená: skloňovanie, slovesá: zvrtné, nezvrtné;
plnovýznamové, neplnovýznamové, slovesný spôsob: oznamovací, rozkazovací,
podmieňovací, príslovky – neohybný slovný druh, druhy prísloviak: miesta, času, spôsobu,
príčiny; stupňovanie prísloviak predložky: vokalizácia, citoslovčia – neohybný slovný druh,
hlavné vetné členy, podmet: vyjadrený, nevyjadrený, prísudok: slovesný, neslovesný,
slovesno-menný, vetné sklady: prísudzovací sklad; zhoda, dvojčlenná veta: úplná, neúplná

dialóg, gestikulácia, mimika, postoj.

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie;
vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a
neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s
jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový
systém.

Použité prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna
výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova / jej súčasťou je regionálna výchova
a tradičná ľudová kultúra/, Ochrana života a zdravia.

Učebné osnovy

z literatúry v 6. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet literatúra, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy .

Rozsah vyučovania predmetu:

2 VH týždenne - 66 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia 66 vyučovacích hodín

Všeobecné pojmy

Dobrodružná literatúra, humor

Literárne žánre

Bájka, báseň, populárna pieseň, príslovie, porekadlo, pranostika, báj, poviedka, balada, anekdota.

Štruktúra diela

Spôsob rozprávania ja- rozprávanie, on- rozprávanie; vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie.

Metrika

Rým: združený, striedavý rým, základné pojmy metriky, rytmus, verš.

TEMATICKÉ CELKY

Umelecká literatúra v poézii - ..... 17 VH

Ľudová slovesnosť
Poézia

Balada, bájka, báj ..... 27 VH

Umelecká literatúra v próze - ..... 14 VH

Zo života detí – poviedka
Dobrodružná literatúra

Opakovanie ..... 8 VH

Ludová slovesnosť
Poézia
Balady
Bájkky
Báje
Poviedka
Dobrodružná literatúra

Literárna výchova

1. TC Ludová slovesnosť	8 VH
2. TC Poézia	9 VH
3. TC Balady	9 VH
4. TC Bájkky	9VH
5. TC Báje	9 VH
6. TC Zo života detí – poviedka	8 VH
7. TC Dobrodružná literatúra	6 VH
8. TC Opakovanie – upevňovanie učiva	8 VH
- ľudová slovesnosť
  - poézia
  - balady
  - bájkky
  - báje
  - poviedka
  - dobrodružná literatúra

1. TC Ludová slovesnosť- krátke formy ľudovej slovesnosti – príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota, humor
2. TC Poézia – lyrická básneň, detská populárna pieseň – znaky, odlišnosti od ľudovej piesne 3. TC Balady – ľudové balady, autorské balady
4. TC Bájkky – charakteristika, rozdiely, literárne pojmy
5. TC Báje – charakteristické znaky, báje rôznych národov, odlišnosti
6. TC Zo života detí – poviedka – vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie
7. TC Dobrodružná literatúra – čítanie a interpretácia textu, kompozičná analýza

Kľúčové kompetencie

1. báseň; prozaický text

Aplikačný kontext, druhy textov: báseň; prozaický text.

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; akceptovať skupinové hodnoty; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vytvárať vlastný hodnotový systém; regulovať svoje správanie.

príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota

2. bájka

Aplikačný kontext, druhy textov: bájka

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; akceptovať skupinové hodnoty; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; regulovať svoje správanie

bájka

3. báj; poviedka; balada

Aplikačný kontext, druhy textov: báj, poviedka, balada

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby.

báj, poviedka, balada, kompozícia literárneho diela, vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, spôsob rozprávania: ja - rozprávanie, on -rozprávanie, anekdota, humor

4. dobrodružná literatúra

Aplikačný kontext, druhy textov: dobrodružná literatúra

Kľúčové kompetencie : používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor a argumentovať.

dobrodružná literatúra

5. báseň; populárna pieseň

Aplikačný kontext, druhy textov: báseň; populárna pieseň

Kľúčové kompetencie : používať kognitívne operácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; formulovať svoj názor a argumentovať; spolupracovať s jednotlivcami a skupinami; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby.

populárna pieseň, verš, rým: striedavý, združený,

Použité prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova / jej súčasťou je regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra/, Ochrana života a zdravia.